

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
КОРЕКЦІЇ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я”**
(для спеціалістів, магістрів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доцентом кафедри медичної психології та психокорекції
Т. М. Вакуліч

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції
(протокол № 7 від 01.04.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Вакуліч Т. М. Навчальна програма дисципліни “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров’я” (для спеціалістів, магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009 – 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров’я”, вказівки до проведення, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров'я” є складовою програми професійної підготовки магістрів, які навчаються в МАУП.

Мета вивчення дисципліни — ознайомити слухачів з сучасними теоретичними уявленнями та практичними напрацюваннями в галузі психологічної корекції та психотерапевтичними методиками в системі охорони здоров'я. Поглиблено вивчаються психосоматичні порушення та способи їх корекції.

Сучасна медична психологічна корекція представлена багатьма напрямками: біхевіоральним, біологічним, когнітивним, психоаналітичним, гуманістичним, соціально-психологічним. Усі вони мають свою теоретико-концептуальну базу, методологічні принципи роботи та показання для застосування. Засвоєння цих форм медичної психокорекції дасть можливість свідомо функціонально впроваджувати у вітчизняну медичну та психологічну практику ефективні методики допомоги пацієнтам.

Знання, здобуті в результаті вивчення курсу “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров'я”, є основою для подальшого поглиблення фахової спеціалізації психологів. Для успішного засвоєння цього навчального курсу слід дотримуватись вимог та рекомендацій, викладених в організаційно-методичних матеріалах МАУП.

За результатами вивчення матеріалу цього курсу студенти складають залік/іспит. Основними навчально-методичними посібниками з курсу “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров'я” є видання, наведені у списку літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН дисципліни “СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Теоретичні засади психосоматичної медицини
1	Психосоматичне мислення і лікувальні дії

1	2
2	Механізми виникнення “хвиного кола” й соматопсихосоціальної взаємодії. Компоненти “хронічної хворобливої поведінки”
3	Тісна взаємодія “тілесного лікаря” і психолога. Потреба пацієнтів у спілкуванні. Значення першого контакту
	<p>Змістовий модуль II. Аналіз психологічних і психосоматичних аспектів хвороби</p> <p>4 Хвороби внутрішніх органів та шкіри. Психотерапевтична тактика</p> <p>5 Хвороби опорно-рухового апарату, больові синдроми. Терапевтичні стратегії</p> <p>6 Гінекологічні та сексуальні дисфункції. Основні принципи психологічної корекції</p> <p>7 Особливості психосоматичних розладів дитячого, юнацького та похилого віку. Можливості психотерапевтичної допомоги</p> <p>8 Психовегетативні розлади, аспекти страху, порушення сну, приховані депресії</p> <p>9 Психологічні та психосоматичні аспекти в стоматології</p> <p>10 Онкологічні пацієнти з несприятливим прогнозом</p>
	<p>Змістовий модуль III. Сучасні підходи до діагностики та лікування психосоматичних розладів</p> <p>11 Психосоматичні порушення як порушення у стосунках. Групова терапія як тренування сприйняття і стосунків</p> <p>12 Психосоматичні реакції та психосоматичні порушення. Загальні принципи психотерапевтичного лікування</p>
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ
В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я”

**Змістовний модуль І. Теоретичні засади психосоматичної
медицини**

Тема 1. Психосоматичне мислення і лікувальні дії

Вторинність хворобливих станів внутрішніх органів і систем внаслідок порушення їх нервово-психічної регуляції. Психосоматози з власне органічними змінами в органах, функціональні психосоматичні розлади, соматичні порушення, зумовлені особливостями особистості та поведінки людини. Необхідність комплексного підходу до лікування соматичної патології з наголосом на терапію стосунків.

Література [5; 15; 22; 24; 26; 28; 31; 32; 34; 36; 39; 42]

***Тема 2. Механізми виникнення “хвиного кола” й
соматопсихосоціальної взаємодії. Компоненти
“хронічної хворобливої поведінки”***

Умовність поділу недугів на психічні, соматичні, психосоматичні, соматопсихічні. Страждання організму як спосіб адаптації, об'єднання несприятливих змін у патологічні комплекси, звичний тип реагування, замикання “хвиного кола” із взаємозалежних невід'ємних компонентів — психічних порушень, органічних та функціональних змін у внутрішніх органах і системах, порушення інтерперсональних стосунків у значимому для хворого оточенні. Сім компонентів “хронічної хворобливої поведінки”.

Література [2–4; 6; 14; 18; 20; 21; 34; 39; 40; 43–45]

***Тема 3. Тісна взаємодія “тілесного лікаря” і психолога.
Потреба пацієнтів у спілкуванні. Значення першого
контакту***

Системи взаємодії: “хворий-лікар”, “хворий-його сім'я”, “лікар-сім'я хворого”. Економічна доцільність оптимізації цих стосунків. Поділ функцій “тілесного лікаря” та психолога (психотерапевта), неефективність “побутової психології”, значення взаємодії спеціалістів. Негативні наслідки “змішування ролей”. Первинний контакт з пацієнтом. Психотерапевтичний альянс і його переваги.

Література [2–4; 6; 14; 18; 20; 21; 34; 39; 40; 43–45]

Змістовий модуль II. Аналізі психологічних і психосоматичних аспектів хвороби

Тема 4. Хвороби внутрішніх органів та шкіри.

Психотерапевтична практика

Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань органів дихання, серцево-судинних недугів, патології шлунково-кишкового тракту. Співвідношення об'єктивного й суб'єктивного аспектів захворювання. Поняття “внутрішньої картини хвороби”. Особливості психічного реагування на патологію залежно від статі, віку, професії, темпераменту, характеру, особистісних нюансів. Світоглядні й забобонні основи та установки в контексті наявності соматичної патології. Особливості та місце психологічної роботи в комплексній терапії таких пацієнтів. Психотерапевтична тактика.

Література [2; 3; 5; 6; 14; 26; 32; 35; 44]

Тема 5. Хвороби опорно-рухового апарату, больові синдроми. Терапевтичні стратегії

Специфіка внутрішнього конфлікту при хворобах опорно-рухового апарату. Психосоматичні взаємодії кожного відділу хребетного стовпа. Спина як орган вираження психіки. Хронічні поліартрити. Ціна болю. Вторинна вигода. Терапевтичні стратегії.

Література [2; 3; 5; 6; 14; 26; 32; 35; 44]

Тема 6. Гінекологічні та сексуальні дисфункції. Основні принципи психологічної корекції

Передумови формування психосоматичних захворювань. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань ендокринної системи, гінекологічної сфери, психологічні аспекти акушерської патології. Передумови формування функціональних сексуальних розладів. Психологічна й психотерапевтична робота з цими групами пацієнтів. Основні принципи психологічної корекції.

Література [2; 3; 8–10; 14; 18; 24; 32; 33; 54]

Тема 7. Особливості психосоматичних розладів дитячого, юнацького та похилого віку. Можливості психотерапевтичної допомоги

Значення стосунків “батьки-дитина” у виникненні психосоматичних розладів дитячого віку. “Психотоксичні” розлади у дітей.

Діагностика ситуації в сім'ї. Кризова ситуація середини життя. Психосоматичні розлади пов'язані із старінням. Можливості психотерапевтичної допомоги.

Література [11–13; 16; 19; 23; 25; 29; 30; 37; 38; 41; 49; 53; 54; 56]

Тема 8. Психовегетативні розлади, аспекти страху, порушення сну, приховані депресії

Патофізіологія та патогенетичні концепції. “Загальний адаптаційний синдром” Г. Сельє, профіль особистості, форми декомпенсації. Психореактивні порушення сну. Сновидіння. Депресія, прихована під фізичними симптомами. Депресія виснаження. Можливості психокорекції.

Література [1–3; 5; 6; 14; 26; 32; 35; 44; 55; 56]

Тема 9. Психологічні та психосоматичні аспекти в стоматології

Психологічне значення зубів та ротової порожнини. Прихід до стоматолога. Групи хворих. Психогенні впливи у ротовій порожнині. Втрата і заміна зубів. Булімія та анорексія. Можливості психокорекції.

Література [3; 4; 7; 14; 15; 18; 24; 26; 31; 32; 40; 42]

Тема 10. Онкологічні пацієнти з несприятливим прогнозом

Повідомлення діагнозу. Психологічна підтримка пацієнта. Фази внутрішньої кризи за Кюблер-Россом. Залучення родичів. Психосоціальні конфлікти. Психотерапевтична тактика.

Література [2; 3; 5; 6; 14; 26; 32; 35; 44; 52; 56]

Змістовий модуль III. Сучасні підходи до діагностики та лікування психосоматичних розладів

Тема 11. Психосоматичні порушення як порушення у стосунках. Групова терапія як тренування сприйняття і стосунків

Глибинні розлади на рівні імунітету. Введення поняття психоімунології. Страх перед терапевтом і його наслідки (проективна ідентифікація). “Безпорадність помічника”. Три аспекти здоров'я: фізичне здоров'я (благополучний функціональний та руховий стан тіла), психічне здоров'я (психічна рівновага — сором'язливість, бо-

язливість, депресивність, здатність впоратися зі всілякими ситуаціями), соціальне здоров'я (здатність до інтеграції в суспільство, створення повноцінної сім'ї). Балінтовські й психотерапевтичні групи.

Література [1; 3; 17; 27; 31; 32; 36; 39; 42; 46; 50; 51]

Тема 12. Психосоматичні реакції та психосоматичні порушення. Загальні принципи психотерапевтичного лікування

Психовегетативні порушення. Синдром хронічної втоми, нервова анорексія, головний біль тощо. Умови, що викликали й підтримують захворювання. Терапевтичні фактори, що сприяють усуненню захворювання. Порівняння скарг і дій пацієнта, що впливають із терапевтичних норм поведінки, перенесення їх у багатовимірну терапію. Афективність логіки хворого, “вторинна вигода” від захворювання. Фактори ризику, “дитина з симптомами” як представник хворої сім'ї, ранні втрати як причина різноманітних “психічних анестезій”. Діагностика й переклад зашифрованого в симптомі повідомлення. Рівні симптоматики: когнітивний, афективний, поведінковий, соціальні аспекти. Конверсійні та функціональні симптоми.

Література [2; 4; 6; 7; 14; 15; 18; 26; 31; 32; 35; 47; 48; 52; 55]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальним планом дисципліни “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров'я” передбачено контроль засвоєння знань у вигляді виконання контрольної роботи реферативного типу і складання іспиту. Контрольна робота має на меті виявити ступінь засвоєння студентами фундаментальних понять у галузі психологічної корекції та психотерапевтичними методиками в системі охорони здоров'я.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Клінічне опитування пацієнта, принципи, етапи.
2. Первинне інтерв'ю, психологічне консультування.
3. Психосоматози. Функціональні психосоматичні розлади. Соматичні порушення, зумовлені особливостями особистості та поведінки людини.
4. Механізми виникнення “хибного кола” й соматопсихосоціальної взаємодії. Сім компонентів “хронічної хворобливої поведінки”.
5. Групова терапія як тренування сприйняття і стосунків.
6. Балінтовські й психотерапевтичні групи.

7. Психосоматичні реакції та психосоматичні порушення.
8. Загальні принципи психотерапевтичного лікування.
9. Психовегетативні порушення. Синдром хронічної втоми, нервова анорексія, головний біль.
10. Умови, що викликали й підтримують психосоматичне захворювання. “Вторинна вигода” від захворювання.
11. Терапевтичні фактори, що сприяють усуненню захворювання.
12. “Дитина з симптомами” як представник хворої сім’ї.
13. Діагностика і переклад зашифрованого в симптомі повідомлення.
14. Рівні симптоматики: когнітивний, афективний, поведінковий, соціальні аспекти.
15. Конверсійні та функціональні симптоми.
16. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань органів дихання.
17. Психологічне (психоаналітичне) значення серцево-судинних недугів.
18. Психологічне (психоаналітичне) значення патології шлунково-кишкового тракту.
19. Співвідношення об’єктивного й суб’єктивного аспектів захворювання.
20. Особливості психічного реагування на патологію від статі, віку, професії, темпераменту, характеру, особистісних нюансів.
21. Психотерапевтична тактика при патології внутрішніх органів.
22. Специфіка внутрішнього конфлікту при хворобах опорно-рухового апарату.
23. Психосоматичні взаємодії кожного відділу хребетного стовпа. Хронічні поліартрити.
24. Ціна болю. Вторинна вигода. Терапевтичні стратегії.
25. Гінекологічні та сексуальні дисфункції. Психокорекція.
26. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань ендокринної системи.
27. Психологічне (психоаналітичне) значення гінекологічної сфери.
28. Психологічні аспекти акушерської патології.
29. Передумови формування функціональних сексуальних розладів.
30. Основні принципи психологічної корекції.
31. Особливості психосоматичних розладів дитячого, юнацького та похилого віку.

32. Значення стосунків “батьки-дитина” у виникненні психосоматичних розладів дитячого віку. “Психотоксичні” розлади у дітей. Діагностика ситуації в сім’ї.
33. Кризова ситуація середини життя. Терапевтичні стратегії.
34. Психосоматичні розлади пов’язані із старінням. Можливості психотерапевтичної допомоги в похилому віці.
35. Психовегетативні розлади. Аспекти страху, порушення сну, приховані депресії. Можливості психокорекції.
36. Психологічні та психосоматичні аспекти в стоматології. Психологічне значення зубів та ротової порожнини.
37. Психогенні впливи у ротовій порожнині. Втрата і заміна зубів. Булімія та анорексія. Можливості психокорекції.
38. Онкологічні пацієнти з несприятливим прогнозом. Фази внутрішньої кризи за Кюблер-Россом. Психологічна підтримка пацієнта.
39. Реакція-стан-розвиток. Екзогенне-психогенне-ендогенне. Дефект-виздоровлення-хроніфікація.
40. Психологічні особливості хворих при різних соматичних захворюваннях.
41. Співвідношення об’єктивного й суб’єктивного аспектів захворювання. Поняття психотерапевтичної команди.
42. Психосоматичні розлади в період новонародженості. Психосоматичні розлади в період раннього дитинства. Психосоматичні розлади в підлітків.
43. Патогенні сімейні патерни та їх роль у формуванні психосоматичних захворювань.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТОРОЛЮ

1. Психосоматичне мислення.
2. Клінічне опитування пацієнта, принципи, етапи.
3. Первинне інтерв’ю, психологічне консультування.
4. Вторинність хворобливих станів внутрішніх органів.
5. Психосоматози.
6. Функціональні психосоматичні розлади.
7. Соматичні порушення, зумовлені особливостями особистості та поведінки людини.
8. Необхідність комплексного підходу до лікування соматичної патології.

9. Механізми виникнення “хибного кола” і соматопсихосоціальної взаємодії.
10. Компоненти “хронічної хворобливої поведінки”.
11. Сім компонентів “хронічної хворобливої поведінки”.
12. Тісна взаємодія “тілесного лікаря” і психолога.
13. Значення першого контакту з психологом.
14. Психосоматичні порушення як порушення у стосунках.
15. Групова терапія як тренування сприйняття і стосунків.
16. Поняття психоімунології.
17. Три аспекти здоров'я.
18. Балінтовські й психотерапевтичні групи.
19. Психосоматичні реакції та психосоматичні порушення.
20. Загальні принципи психотерапевтичного лікування.
21. Психовегетативні порушення.
22. Синдром хронічної втоми, нервова анорексія, головний біль.
23. Умови, що викликають й підтримують захворювання.
24. Терапевтичні фактори, що сприяють усуненню захворювання.
25. “Вторинна вигода” від захворювання.
26. “Дитина з симптомами” як представник хворої сім'ї.
27. Діагностика і переклад зашифрованого в симптомі повідомлення.
28. Рівні симптоматики: когнітивний, афективний, поведінковий, соціальні аспекти.
29. Конверсійні та функціональні симптоми.
30. Хвороби внутрішніх органів.
31. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань органів дихання.
32. Психологічне (психоаналітичне) значення серцево-судинних недугів.
33. Психологічне (психоаналітичне) значення патології шлунково-кишкового тракту.
34. Співвідношення об'єктивного й суб'єктивного аспектів захворювання.
35. Поняття “внутрішньої картини хвороби”.
36. Особливості психічного реагування на патологію від статі, віку, професії, темпераменту, характеру, особистісних нюансів.
37. Світоглядні й забобонні основи та установки в контексті наявності соматичної патології.
38. Психотерапевтична тактика при патології внутрішніх органів.

39. Специфіка внутрішнього конфлікту при хворобах опорно-рухового апарату.
40. Психосоматичні взаємодії кожного відділу хребетного стовпа.
41. Спина як орган вираження психіки.
42. Хронічні поліартрити.
43. Ціна болу. Вторинна вигода. Терапевтичні стратегії.
44. Гінекологічні та сексуальні дисфункції.
45. Передумови формування психосоматичних захворювань.
46. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань ендокринної системи.
47. Психологічне (психоаналітичне) значення гінекологічної сфери.
48. Психологічні аспекти акушерської патології.
49. Передумови формування функціональних сексуальних розладів.
50. Основні принципи психологічної корекції.
51. Особливості психосоматичних розладів дитячого, юнацького та похилого віку.
52. Значення стосунків “батьки-дитина” у виникненні психосоматичних розладів дитячого віку.
53. “Психотоксичні” розлади у дітей.
54. Діагностика ситуації в сім’ї.
55. Кризова ситуація середини життя.
56. Психосоматичні розлади пов’язані із старінням.
57. Можливості психотерапевтичної допомоги в дитячому віці.
58. Можливості психотерапевтичної допомоги в похилому віці.
59. Психовегетативні розлади.
60. Аспекти страху, порушення сну, приховані депресії.
61. Депресія виснаження. Можливості психокорекції.
62. Психологічні та психосоматичні аспекти в стоматології.
63. Психологічне значення зубів та ротової порожнини.
64. Прихід до стоматолога.
65. Групи стоматологічних хворих.
66. Психогенні впливи у ротовій порожнині.
67. Втрата і заміна зубів.
68. Булімія та анорексія. Можливості психокорекції.
69. Онкологічні пацієнти з несприятливим прогнозом.
70. Повідомлення діагнозу вмираючим пацієнтам.
71. Психологічна підтримка пацієнта.
72. Фази внутрішньої кризи за Кюблер-Росом.
73. Залучення родичів онкохворих. Психосоціальні конфлікти. Психотерапевтична тактика.

74. Нозос-патос.
75. Реакція-стан-розвиток.
76. Екзогенне-психогенне-ендогенне.
77. Дефект-виздоровлення-хроніфікація.
78. Адаптація-дезадаптація.
79. Компенсація-декомпенсація.
80. Межа між нормою та патологією.
81. Місце психічного фактора в соматичній патології.
82. Типи психічного реагування.
83. Психологічні особливості хворих при різних соматичних захворюваннях.
84. Особливості хірургічного пацієнта.
85. Особливості терапевтичного пацієнта.
86. Особливості травматологічного пацієнта.
87. Співвідношення об'єктивного й суб'єктивного аспектів захворювання.
88. Поняття психотерапевтичної команди.
89. Психосоматичні розлади в період новонародженості.
90. Психосоматичні розлади в період раннього дитинства.
91. Психосоматичні розлади в підлітків.
92. Патогенні сімейні патерни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Алешина Ю. Е.* Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. — М., 2000.
2. *Базисное* руководство по психотерапии. Хайгл-Эверс. — СПб., 2001.
3. *Бауэр М.* и др. Психиатрия психосоматика психотерапия. — М.: АЛЕТЕЙА, 1999.
4. *Березин Ф. Б., Мирошников М. П., Соколова Е. Д.* Методика много-стороннего исследования личности. — М., 1994.
5. *Берн Э.* Введение в психиатрию и психоанализ для непосвященных. — СПб., 1991.
6. *Браун Дэннис, Педдер Джонатан.* Введение в психотерапию. Принципы и практика психодинамики. — М.: Класс, 1998.
7. *Бурлачук Л. Ф.* Исследование личности в клинической психологии. — К., 1979.
8. *Васильченко Г. С.* Общая сексопатология: Руководство для врачей. — М., 1977.

9. *Васильченко Г. С.* Частная сексопатология: В 2 т. — М., 1983.
10. *Васильченко Г. С., Решетняк Ю. А.* Любовь, брак, сексуальное партнерство. — М., 1977.
11. *Вассерман Л. И., Горькая И. Л., Ромицына Е. Е.* Тест: подростки о родителях. — М., 1995.
12. *Власова Т. А.* О детях с отклонениями в развитии. — М., 1973.
13. *Гильяшева И. Н., Игнатъева Н. Д.* Межличностные отношения ребенка. — М., 1994.
14. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М.: Мир. — 1992.
15. *Деонтология и психосоматика // Психогигиена и психопрофилактика / Под ред. В. К. Мягер.* — Л., 1983.
16. *Захаров А. И.* Неврозы у детей и подростков. — Л., 1988.
17. *Захаров А. И.* Опыт групповой психотерапии при неврозах детского и подросткового возраста. — Л., 1986.
18. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1976.
19. *Исаев Д. Н.* Психическое недоразвитие у детей. — Л., 1982.
20. *Каплан Г. И., Сэдок Б. Дж.* Клиническая психиатрия. — М.: Медицина, 1994.
21. *Карвасарский Б. Д.* Медицинская психология. — Л., 1982.
22. *Кейсмент.* Обучаясь у пациента. — Воронеж: НПО “МОДЭК”, 1995.
23. *Ковалев В. В.* Психиатрия детского возраста. — М., 1979.
24. *Конечный Р., Боухал М.* Психология в медицине. — Прага, 1983.
25. *Кононова М. П.* Руководство по психологическому исследованию психически больных детей школьного возраста. — М., 1963.
26. *Костандов Э. А.* Восприятие и эмоции. — М., 1977.
27. *Кратохвил С.* Групповая психотерапия. — Прага, 1978.
28. *Леонгард К.* Акцентуированные личности. — К., 1989.
29. *Личко А. Е.* Подростковая психиатрия. — Л., 1985.
30. *Личко А. Е., Иванов Н. Я.* Диагностика характера подростка. — М., 1995.
31. *Лэнг Р. Д.* Расколотое “Я”. — СПб., 1995.
32. *Любан-Плоцца Б., Пельдингер В.* Психосоматичний хворий на прийомі у лікаря. — К.: “АДЕФ-Україна”. — 1997.

Додаткова

33. *Мастерс и Джонсон.* О любви и сексе: В 2 ч. / Мастерс У., Джонсон В., Колодны Р. — СПб., 1991.
34. *Менделевич В. Д.* Клиническая и медицинская психология. — М., 1998.

35. *Морозов Г. В.* Руководство по психиатрии. — М., Медицина, 1988. — Т. 2.
36. *Мясищев В. Н.* Психология отношений. — Воронеж, 1995.
37. *Патохарактерологические* исследования у подростков / Под ред. А. Е. Личко, Н. Я. Иванова. — Л., 1981.
38. *Патохарактерологический* диагностический опросник для подростков и опыт его практического применения / Ред. А. Е. Личко, Н. Я. Иванова. — Л.: Изд. ин-т. им. В. М. Бехтерева, 1976.
39. *Психология* и психопрофилактика: Сб. науч. тр. / Под ред. В. К. Мягер, В. П. Козлова, Н. В. Семенович-Тянь-Шанской. — Л., 1983.
40. *Психология*: Словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М., 1990.
41. *Исаев Д. Н.* Психосоматические и соматопсихические расстройства детей. — Л., 1990.
42. *Психосоматическое* развитие и норма реакции / Под ред. Г. К. Ушакова. — М., 1975.
43. *Селье Г.* Стресс без дистресса. — М., 1982.
44. *Семичов С. Б.* Предболезненные психические расстройства. — Л., 1987.
45. *Семичов С. Б.* Теория кризисов и психопрофилактика. — Л., 1987.
46. *Семке В. Я.* Истериические состояния. — М., 1988.
47. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики: В 3 вып. — М., 1990.
48. *Собчик Л. Н.* Стандартизированный многофакторный метод исследования личности: Метод, руководство. — М., 1990.
49. *Стиваковская А. С.* Профилактика детских неврозов. — М., 1980.
50. *Тополянский В. Д., Струковская М. В.* Психосоматические расстройства. — М., 1986.
51. *Ушаков Г. К.* Пограничные нервно-психические расстройства. — М., 1987.
52. *Фуллер Торри Э.* Шизофрения: книга в помощь врачам, пациентам и членам их семей. — СПб., 1996.
53. *Шольц Ф.* Ненормальности детских характеров. — М., 1983.
54. *Эберлейн Г.* Страхи здоровых детей. — М., 1981.
55. *Якубик А.* Истерия. — М., 1982.
56. *Ясперс К.* Общая психопатология. — М.: Практика. — 1997.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров’я”	3
Зміст дисципліни “Сучасні методи психологічної корекції в системі охорони здоров’я”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	8
Теми контрольних робіт.....	8
Питання для самоконтролю.....	10
Список літератури	13

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4065

Підп. до друку 23.05.09. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк ротаційний трафаретний.

Ум. друк. арк. 0,93. Обл.-вид. арк. 0,77. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. XX

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008